

Så enkelt gör du ett eget nätverk hemma

Av Martin Appel

Använd samma internetuppkoppling och nå dina filer överallt. Med ett hemmanätverk kan du som har flera datorer utnyttja kraften maximalt.

Nätverk. Smaka på ordet! Visst låter det tekniskt, komplicerat och dödtråkigt! Det var inte många år sedan nätverk var förbehållet it-tekniker som huserade i väl kylda serverhallar.

Men nu är allt annorlunda. Nätverk har blivit var mans egendom – och det har blivit lättare än någonsin att komma igång med sitt smidiga hemmanätverk. I den här skolan visar vi steg för steg hur du gör.

Routern är navet

Det är egentligen bara om du har fler än en dator som det här med nätverk blir intressant. Har du flera datorer finns det mycket att vinna på att koppla ihop dem.

Det enklaste exemplet på ett nätverk handlar om att utnyttja samma internetuppkoppling till flera datorer. Genom att installera en router får alla hemmets datorer tillgång till internet. Och när du väl har fått igång routern är halva jobbet gjort. Den är nämligen själva navet i ditt hemmanätverk, och med några inställningar kan du få dina datorer att inte bara surfa via internet utan även "prata" med varandra.

Poängen är förstås att du kan dela dokument mellan datorerna. De digitalbilder som ligger på datorn i arbetsrummet kan du även titta på via din bärbara dator. Och har du musik på datorn i vardagsrummet blir den plötsligt tillgänglig även i arbetsrummet.

Har du en skrivare kopplad till arbetsdatorn gör ett hemmanätverk att du kommer åt den även från dina andra datorer. Sitter du på balkongen med din bärbara dator räcker det alltså att trycka på **Skriv ut** för att du ska få en utskrift.

Det kommer dessutom allt fler prylar som kan kopplas in på nätverket. Installerar du exempelvis en nätverkshårddisk når du den från alla datorer i nätverket. Och med en så kallad mediaspelare kan du spela upp internetradio eller mp3-musik via stereon.

Bengas's IT-hörna

Håll grannen borta

Ju fler prylar du kopplar in på ditt hemmanätverk desto viktigare blir det att tänka på säkerheten. Om du inte skyddar din router med ett lösenord kommer även dina grannar att kunna använda den.

Så länge de bara kunde surfa var det kanske inget jätteproblem, men om du slår på fildelning ger du alla användare tillgång till dina dokument, och på en nätverksuppkopplad skrivare kan även grannen skriva ut. Och just det var kanske inte tanken med ditt hemmanätverk.

SÅ GÖR DU:

1. Koppla in routern ...

Det första du måste göra för att få ditt nätverk att fungera är att koppla in en router. De allra flesta använder en trådlös router och i vårt exempel visar vi hur en sådan fungerar. Så här kommer du igång:

1. Koppla en nätverkssladd mellan routerns internetingång och ditt nätverksuttag. Har du adsl eller kabel-tv kopplar du i stället sladden till ditt modem. Koppla sedan in den medföljande strömkabeln till elnätet så är routern igång.

2. Din trådlösa router börjar nu skicka ut internetsignaler i luften. För att fånga upp dem måste din dator ha ett nätverkskort. Sådana finns inbyggda på nästan alla nya datorer. Om de saknas kan du köpa ett trådlöst nätverkskort för någon hundralapp och koppla in det till datorns usb-kontakt.

3. För att koppla ihop datorn och routern dubbelklickar du på nätverksikonerna som du ser längst ned till höger på skärmen, precis bredvid klockan (Se bilden). Om den inte syns klickar du på vänsterpilen.

Om du har Windows XP klickar du på **Se trådlösa nätverk**. I Windows Vista heter alternativet du ska välja i stället **Anslut eller koppla ifrån**.

4. Du ser nu en eller flera trådlösa anslutningar. Markera den som du vill använda. Som regel har den samma namn som routern, och din router brukar vara den som har bäst signalstyrka, vilket visas med små staplar. För att ansluta klickar du på **Anslut**.

Tips: Behöver du allmän köphjälp hittar du det på pforalla.se/kopguide.

Bengas's IT-hörna

2. ... och skydda den

För att hindra obehöriga från att komma åt din router måste du skydda den med kryptering och lösenord. Exakt hur du gör varierar beroende på vilket märke du har valt, men skillnaderna är små. Så här gör du med en modern router från D-Link:

1. Se till att du är uppkopplad mot din router och öppna webbläsaren. I stället för en webbadress skriver du sifferserien **192.168.0.1**. Du får nu en inloggningsfråga. Under **Username** ska det stå **Admin**. Lösenordet behöver du inte fylla i.
2. Nu visas en inställningsmeny. Klicka på **Setup** och välj **Wireless Settings** till vänster. Bläddra nedåt och klicka på **Wireless Security Mode**.
3. Klicka på **WPA-Personal** och välj **Auto**. Du behöver inte ändra några andra värden. Vid **Pre-Shared Key** skriver du in ditt lösenord (**Passphrase**) och klickar på **Save Settings**. Nu blir din router låst, och bara den som har lösenord kommer in. Du kastas samtidigt ut från nätverket.
4. För att ansluta måste du nu logga in på nytt (se punkt 4 i rutan Koppla in routern ovan). Klicka på **Uppdatera nätverkslistan**. Du ser att ditt nätverk har fått ett hänglås. Klicka på **Anslut**.
5. Nu öppnas en dialogruta där du fyller i det lösenord du valde. Det här behöver dock bara anges en gång. Nästa gång datorn slås på kopplar den upp sig automatiskt. Om dina vänner vill låna ditt trådlösa nätverk gör de på samma sätt. Det enda de behöver är ditt lösenord.
6. För att ytterligare skydda dig bör du även ge själva routern ett lösenord. Det gör du genom att gå igenom punkt 1 igen. Välj **Tools** i menyn högst upp och fyll i ett lösenord under **Admin Password**. Bekräfta med **Save Settings** och klicka på **Reboot the Device**. Nu startas routern om, och nästa gång du vill ändra någonting i routerns inställningsprogram måste du alltså fylla i ditt lösenord.

Bengta's IT-hörna

Tips: Tycker du det verkar läskigt att låsa ditt nätverk? Var lugn! Du kan låsa upp det och ta bort alla lösenord genom att återställa routern till fabriksinställningarna. Det gör du på själva routern. Leta helt enkelt rätt på knappen **Reset**. Tryck in den i cirka tio sekunder. Du kan behöva något vasst, till exempel ett utvikt gem, för att kunna trycka in den.

3. Dela dina filer

För att du ska kunna flytta filer mellan olika datorer måste du slå på en funktion som kallas för fildelning. Du gör på olika sätt beroende på om du har Windows XP eller Windows Vista. Vi visar båda alternativen:

WINDOWS XP

1. Gå till **Kontrollpanelen, Guiden Konfigurerar nätverk**. Svara **Ja** och klicka **Nästa**.

2. Du får nu döpa datorn och nätverket. Nätverket bör heta samma sak på alla datorer som är kopplade dit. Det rekommenderade MSHOME fungerar utmärkt. Bekräfta med **Nästa**.

3. Nu är det dags att bestämma att alla datorer på nätverket ska få dela filer och skrivare. Välj **Aktivera fil- och skrivardelning** och bekräfta med **Nästa**.

4. Om du vill koppla in en dator som kör Windows 98 eller Me måste du skapa en installations-cd genom att välja **Skapa en installations-cd för nätverk**. Om du bara har XP- eller Vista-datorer väljer du i stället **Avsluta guiden, Nästa, Slutför** och startar om din dator. Gör sedan på samma sätt på alla datorer som du vill ska ingå i nätverket.

WINDOWS VISTA

1. Klicka på **Start**-knappen och välj **Nätverk, Nätverks- och delningscenter**. Välj **Skapa en anslutning eller ett nätverk** och klicka på **Konfigurera en trådlös router eller åtkomstpunkt, Konfigurera fil- och skrivardelning**. I dialogrutan väljer du **Tillåt delning med alla i samma nätverk som den här datorn**. Bekräfta med **Nästa**, svara **Ja** på frågan om du vill aktivera nätverksidentifiering och **Stäng**.

Bengas's IT-hörna

2. Stanna i Nätverks- och delningcenter och se till att det står **På** vid såväl **Nätverksidentifiering, Fildelning** som **Delning av mappar**. Klicka på pilen till höger om Nätverksidentifiering och titta vad det står vid **Arbetsgrupp**. Du ska ha samma namn på alla datorer i nätverket. Du ändrar genom att klicka på **Ändra inställningar** och väljer fliken **Datornamn, Ändra**.

3. Du kan även göra andra ändringar för din nätverksdelning, exempelvis välja **Lösenordsskyddad delning**.

Tips: Fungerar inte fildelningen kanske brandväggen inte tillåter fildelning. Om du använder Windows inbyggda brandvägg väljer du **Kontrollpanelen, Windows-brandväggen, Undantag** (I Windows Vista: **Kontrollpanelen, Säkerhet, Windows-brandväggen, Ändra inställningar, Undantag**). Här ska fil- och skrivardelning vara ikryssat. Lägg till ett kryss och bekräfta med **OK**. För andra brandväggar – kolla handboken!

4. Hantera dina filer

När du har slagit på fildelningen skapas automatiskt en mapp som heter Delade dokument (i Windows Vista heter den bara Delat). De dokument du lägger där går att nå från alla datorer i ditt nätverk. Som du ser finns det standardmappar för film, bilder och musik, men du kan förstås även skapa egna.

För att hitta din delade mapp öppnar du **Den här datorn** (i Windows Vista heter den bara **Dator**).

Om du vill dela mappar på andra ställen kan du förstås göra det. Så här gör du:

WINDOWS XP

Högerklicka på en mapp och välj **Egenskaper, Dela ut**. Under **Nätverksdelning- och säkerhet** kryssar du i rutan **Dela ut den här mappen på nätverket**. Välj **Tillåt att användare på nätverket ändrar mina filer för maximal flexibilitet**. När du bekräftar ditt val får den mapp du har delat en handsymbol.

Bengas's IT-hörna

WINDOWS VISTA

Högerklicka på en mapp och välj **Dela**. Du får nu välja vilka personer du vill dela dina mappar med. Genom att klicka på pilen vid **Lägg till** ser du en lista. Välj en person och **Lägg till**.

Under **Behörighetsnivå** kan du välja om en person eller en grupp bara ska få läsa filerna i den här mappen eller om de även ska få ändra på den. När du är nöjd klickar du på **Dela**.

5. Dela på din skrivare

Det är inte bara filerna du kan dela. Har du en skrivare kopplad till en dator kan du låta alla i ditt hemnätverk komma åt den. Gör så här:

WINDOWS XP

1. På den dator som har en skrivare går du till **Kontrollpanelen, Skrivare och fax**. Högerklicka på den skrivare du vill använda och välj **Dela ut**. Klicka på **Dela ut den här skrivaren** och ge den ett namn. För att andra användare ska kunna komma åt den klickar du på **Ytterligare drivrutiner** och lägger till de operativsystem du kan komma att behöva.

2. Gå till den dator som du vill ge skrivarstöd och välj **Kontrollpanelen, Skrivare och fax**. Klicka på **Lägg till skrivare, Nästa** och välj **En nätverksskrivare eller skrivare som är ansluten till en annan dator**. Klicka på **Bläddra efter en skrivare** och tryck **Nästa**.

3. Nu visas en lista över de skrivare som finns på ditt nätverk. Välj rätt modell och klicka på **Nästa**. Nu installeras skrivardrivrutinen automatiskt och du får välja om du vill använda den som standardskrivare. Avsluta med **Slutför**.

WINDOWS VISTA

1. På den dator som har en skrivare inkopplad går du till **Kontrollpanelen**. Under rubriken **Maskinvara och ljud** klickar du på **Skrivare**. Högerklicka på den skrivare du vill dela ut, välj **Dela ut** och följ instruktionerna.

2. Gå till den dator som du vill ge skrivarstöd och öppna **Kontrollpanelen**. Under rubriken **Maskinvara och ljud** klickar du på **Skrivare**. Klicka på **Lägg till skrivare** och välj **Lägg till en nätverksskrivare**.

Bengas's IT-hörna

3. Nu får du en lista över de skrivare som finns i ditt nätverk. Välj rätt modell och klicka på **Nästa**. Välj **Installera drivrutin**.

Tips: Tänk på att det inte alltid finns drivrutiner till alla Windows-versioner. Gamla skrivare kan exempelvis sakna Vista-stöd medan nya skrivare inte alltid klarar av Windows 98. Du kan inte koppla in en skrivare om det saknas drivrutiner.

6. Dela på din musik

Både Windows Media Player och Itunes har inbyggda stöd för - mediedelning. Det betyder att du kan få se musik från andra datorer i nätverket – direkt i programmet. För att inte blanda ihop musiken hamnar låtar från olika datorer på olika menyer. Så här slår du på mediedelningen:

WINDOWS MEDIA PLAYER

Öppna Windows Media Player och klicka på **Bibliotek, Mediedelning**. Du kan också välja **Verktyg, Alternativ, Bibliotek, Konfigurera delning**. Bocka för rutan **Dela ut mina media**. I listan som visas ser du nu vilka datorer du kan dela media med. Markera dem och välj **Tillåt** eller **Neka**. Du kan också trycka på **Anpassa** för att välja om de ska få dela musik, bilder eller video – eller allting. Du kan även välja att enbart dela ut musik med högt betyg. Om du inte vill göra de här inställningarna för en enskild användare utan för samtliga klickar du i stället på **Inställningar**.

ITUNES

Öppna Itunes och välj **Redigera, Inställningar, Dela**. Välj **Leta efter delade bibliotek** om du vill att Itunes ska söka igenom nätverket efter andra bibliotek som är delade. Välj **Dela ut mitt bibliotek i det lokala nätverket** om du vill att andra ska komma åt dina filer. Du väljer mellan att dela ut hela ditt bibliotek eller bara delar av det. Du kan också lösenordsskydda det. Bekräfta med **OK**.

Tips: Om det inte går att koppla på mediedelningen i Windows Vista kan du behöva ändra ditt nätverk från publikt till privat. Det gör du också i **Nätverks- och delningscenter**. Klicka på **Anpassa** och välj **Privat**. Välj sedan **Mediedelning** och välj **Dela ut mina media**.